

Principer för finansiering och kostnadsfördelning mellan medlemskommunerna i Räddningstjänst Östra Skaraborg vid större investeringar

2012-04-10

Arbetsgruppen har bestått av:

Therese Kandeman, controller, Skövde kommun

Christina Olsson, ekonomichef, Töreboda-Gullspångs kommuner

Bo Klamfelt, ekonomichef, Tibro, Hjo, Karlsborgs kommuner

Lars Arvidsson, kommunchef, Mariestads kommun

Göran Anderberg, räddningschef, Räddningstjänsten Östra Skaraborg

G
LACB *SA*

Sammanfattning av arbetsgruppens rapport

Arbetsgruppens förslag har som grund följande utgångspunkter:

- Samverkan leder till bättre verksamhet, med högre kvalitet och kompetens, till en lägre kostnad för den enskilda medlemskommunen
- Samverkan inom räddningstjänsten ska fortsätta i kommunalförbundsform.
- Kommunallagens och förbundsordningens regler om utträde, upplösning och likvidation gäller.
- Finansieringsmodellen och kostnadsfördelningsprincipen ska vara hållbar över lång tid och vara kostnadseffektiv.
- God redovisningssed ska tillämpas för större investeringar.

Brandstationer

Arbetsgruppen föreslår att kostnader för brandstationer, både ägda och hyrda, särredovisas från övriga verksamhetskostnader och finansieras till sin helhet av respektive medlemskommun genom ett särskilt medlemsbidrag. Den kostnad som ska särredovisas ska motsvara kapitaltjänstkostnader och fastighetsunderhåll respektive kallhyra.

Lokaler som används eller tillskapas för en tydligt gemensam funktion, avräknas och tillförs övriga verksamhetskostnaderna som fördelas enligt fördelningsnyckeln.

Arbetsgruppen föreslår att kommunalförbundet är ägare till samtliga brandstationer med undantag av brandstationer som är samlokaliserade med annan verksamhet eller ägs av annan. I det fallet är kommunalförbundet hyresgäst.

Arbetsgruppen föreslår att nya brandstationer uppförs av respektive medlemskommun och överläts mot ett skuldebrev till kommunalförbundet i likhet med vad som gjordes när kommunalförbundet bildades.

Skrivning i §13 förbundsordningen och avtal om återköp av brandstation till bokfört värde vid utträde ur eller upplösning av kommunalförbundet bibehålls.

Fordon och övriga inventarier

Arbetsgruppen föreslår att investeringar i fordon och övriga inventarier inte betraktas som större investeringar. Dessa hanteras fullt ut inom kommunalförbundet. Finansiering ska ske inom förbundets ekonomi för övrig verksamhet och kostnaderna fördelas mellan medlemskommunerna enligt fördelningsnyckeln i förbundsordning.

Ändring av förbundsordningen

Arbetsgruppen föreslår mot bakgrund av ovan att förbundsordning ändras så att kostnadstäckningen delas upp i två delar avseende dels fastighetskostnader och dels övriga verksamhetskostnader.

Kostnadstäckningen föreslås för fastigheter årligen anpassas utifrån aktuella kostnader för respektive medlemskommun. Kostnadstäckningen för övriga verksamhetskostnader föreslås budgeteras och fördelas mellan medlemskommunerna enligt gällande fördelningsnyckel.

Arbetsgruppen föreslår att begränsningen i förbundsordningen om upptagande av lån till högst 30 miljoner kronor omprövas. Arbetsgruppen föreslår att gränsen höjs till 60 mkr fördelad med hälften på fastigheter och hälften på fordon/inventarier.

Rapport från arbetsgruppen

Arbetsgruppen och dess uppdrag

Arbetsgruppen har bestått av
Therese Kandeman, controller, Skövde kommun,
Christina Olsson, ekonomichef, Töreboda-Gullspångs kommuner,
Bo Klamfelt, ekonomichef, Tibro, Hjo, Karlsborgs kommuner, och
Lars Arvidsson, kommunchef, Mariestads kommun
vilka utsetts av medlemskommunerna samt
Göran Anderberg, räddningschef, Räddningstjänsten Östra Skaraborg, utsedd av
kommunalförbundet.

I direktivet till utredningsuppdraget anges under punkt 2 Syfte och avgränsningar för utredningen följande:

Utredningen ska:

1. Belysa om det finns några för- eller nackdelar, för Räddningstjänsten Östra Skaraborg och medlemskommunerna, om Räddningstjänsten Östra Skaraborg, medlemskommunerna eller någon annan aktör äger och förvaltar verksamhetslokaler.
2. Ge förslag till principer för vem som äger anläggningstillgångar, hur tillgångarna anskaffas, finansieras och avyttras.
3. Ge förslag till principer för kostnadsfördelning mellan medlemskommunerna vid större investeringar.
4. Ge förslag till principer för internhyror om behov finns.
5. Ge förslag till andra principer som är nödvändiga för att möjliggöra investeringar i fastigheter (ny-/till-/ombyggnad av brandstationer).
6. Om behov finns ge förslag till revidering av förbundsordningen.

Nulägesbeskrivning

Fastigheter

Vid bildandet av kommunalförbundet 1999 beslutades att de brandstationer där Räddningstjänsten ensam bedrev verksamhet skulle överföras i kommunalförbundets ägo. Härigenom skulle kommunalförbundet i så stor utsträckning som möjligt förfoga över alla de resurser som krävs och används av verksamheten.

För övriga brandstationer, där andra verksamhetsutövare fanns, skulle kommunalförbundet förhysa lokaler, för att kommunalförbundet inte skulle bli hyresvärd. Kommunalförbundet förhyr för närvarande lokaler av både medlemskommuner och privata fastighetsägare.

Vid förbunds bildningen övertogs fastigheter till bokförda värden. De bokförda värdena omvandlades till lån (skuldebrev) med amortering och ränta. Räntesatsen för lånen utgör den internränta som Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) årligen rekommenderar. För förhyrda lokaler övertogs befintliga hyreskontrakt och nya tecknades mellan medlemskommun och kommunalförbund för förvaltningslokaler.

Dessa principer har fortsatt att tillämpas när kommunalförbundet utökats med Mariestad, Töreboda och Gullspångs kommuner.

Bildandet av ett kommunalförbund innebär i grunden att kommunerna överför ansvaret för vissa angelägenheter till förbundet och avhänder sig möjligheten att fatta beslut som rör dessa.

Motivet för att äga eller att vara hyresgäst är främst att kommunalförbundet, som egen juridisk person, bör ha ansvaret för verksamheten som helhet och hela det ekonomiska ansvaret. Det är viktigt att alla kostnader som är förknippade med Räddningstjänsten Östra Skaraborgs verksamhet tydligt redovisas för att upprätthålla god redovisningssed. Totalkostnaderna används bland annat vid jämförelser med andra kommuner, SKL:s Öppna jämförelser, och som underlag för taxor, avgifter mm.

Kommunalförbundet skall bedriva en kostnadseffektiv verksamhet utifrån de ändamål som anges i förbundsordningen och som sedan utvecklats och beslutats om i det politiska handlingsprogrammet. Handlingsprogrammet, som främst utgår från kraven i lag om skydd mot olyckor (SFS 2003:778) redovisar säkerhetsmål och prestationsmål samt beskriver organisation, resurser och förmåga hos kommunalförbundet utifrån den lokala riskbilden. Handlingsprogrammet antas en gång per mandatperiod. Beslutet föregås av samråds med medlemskommunerna och regional/central tillsynsmyndighet.

Uppsatta mål och den verksamhet som bedrivs måste vara i balans med de ekonomiska medel som tillförs kommunalförbundet.

Kostnaderna för befintliga brandstationerna bedömdes vid förbunds bildningen som likvärdiga i förhållande till fördelningsnyckeln oavsett om de ägdes eller förhyrdes, kapitaltjänstkostnader jämfört kallhyror.

Kostnaderna för verksamhetslokalerna i förbundet beräknades utifrån den internhyra som Räddningstjänsten som förvaltning belastats med i den kommunala budgeten.

För närvarande, 2012-01-01, finns kvarvarande lån hos medlemskommunerna för fastigheter i Skövde, Mariestad, Tibro och Gullspång.

Kommunalförbundet har sedan det bildades gjort investeringar i samtliga fastigheter, främst i ägda men även i förhyrda. Investeringarna utgörs av reservkraftanläggningar, kommunikationssystem (master mm), energibesparingsåtgärder och andra mindre om och tillbyggnader.

Kommunalförbundet har förvaltat ägda fastigheter inom tilldelad budget.

Fordon/inventarier

Vid förbunds bildningen 1999 övertogs fordon/inventarier till bokförda värden. De bokförda värdena omvandlades till lån (skuldebrev) med amortering och ränta. De övertagna fordonen/inventarierna är numera helt avskrivna och i den mån de fortfarande finns kvar i verksamheten är de i kommunalförbundets ägo.

Fordon/inventarier är anläggningstillgångar med begränsade avskrivningstider och bör inte heller betraktas som större investeringar när det gäller finansierings- och kostnadsfördelningsfrågan. Dessa bör ingå i kommunalförbundets ansvar fullt ut och hanteras inom kommunalförbundets verksamhetsekonomi.

Investeringarna görs löpande för att upprätthålla en god fordons- och materielstandard. Fordon och materiel omflyttas löpande och av flera skäl inom hela organisationen.

Förbundsordningen

I förbundsordningen anges

§ 11 Kostnadstäckning

Kostnaderna för kommunalförbundets verksamhet skall, i den mån de icke täcks på annat sätt, erläggas genom bidrag från förbundsmedlemmarna.

Kostnaderna skall fördelas mellan förbundsmedlemmarna så att Skövde kommun svarar för 37,39 %, Mariestads kommun för 26,27 %, Tibro kommun för 7,01 %, Töreboda kommun för 7,01 %, Hjo kommun för 7,01 %, Karlsborgs kommun för 7,01 % och Gullspångs kommun för 8,31 %.

§ 12 Lån, borgen mm

Kommunalförbundet får inte ta upp lån till högre belopp än 30 miljoner kronor utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

§ 13 Andel tillgångar och skulder

Förbundsmedlemmarna har vid varje tidpunkt andel i kommunalförbundets tillgångar och skulder i förhållande till vad förbundsmedlemmarna tillskjutit till förbundsverksamheten, dels i form av kostnadstäckningsbidrag enligt § 11 och dels i form av räddningsfordon och räddningsmateriel.

Nu angivna grunder skall även tillämpas vid skifte av Kommunalförbundets behållna tillgångar vid upplösning eller utträde för enskild kommun.

Vid utträde eller upplösning av kommunalförbundet skall eftersträvas att medlemskommunerna vid fördelning av räddningsfordon och räddningsmateriel erhåller erforderliga resurser för att kunna bedriva räddningstjänst i egen regi. Brandstationer överläts till respektive kommun till bokfört värde.

Arbetsgruppens slutsatser och motiv för sitt förslag

Allmänt

Arbetsgruppens förslag har som grund följande utgångspunkter:

- Samverkan leder till bättre verksamhet, med högre kvalitet och kompetens, till en lägre kostnad för den enskild medlemskommunen jämfört med att driva verksamheten i egen regi.
- Samverkan inom räddningstjänsten ska fortsätta i kommunalförbundsform.
- Kommunallagens och förbundsordningens regler om utträde, upplösning och likvidation gäller.
- Finansieringsmodellen och kostnadsfördelningsprincipen ska vara hållbar över lång tid, vara kostnadseffektiv och underlätta inträde för ny medlem i, utträde för medlem ur samt upplösning och likvidation av kommunalförbundet.
- God redovisningssed ska tillämpas för större investeringar.

Redovisning till respektive punkt i direktivet för utredningen

1. *Belysa om det finns några för- eller nackdelar, för RÖS och medlemskommunerna, om RÖS, medlemskommunerna eller någon annan aktör äger och förvaltar verksamhetslokaler.*

Ägandet

Arbetsgruppen anser att de principer som tillämpats sedan kommunalförbundet bildades bör fortsätta att gälla. Den politiska ledningen för kommunalförbundet bör förfoga över alla resurser.

För att en brandstation ska klassas som Allmän byggnad Specialenhet vid fastighetstaxering förutsätts att stat, kommun eller annan menighet äger fastigheten. Fastigheten blir då skattebefriad.

Vid kontakt med Skattemyndigheten går det inte att få skattebefrielse om någon annan äger fastigheten vilket gäller även kommunala bolag. Fastighetsskatten uppgår till 1 % av taxeringsvärdet vilket i sin tur utgör 75 % av marknadsvärdet (produktionskostnaden vid nybyggnation). Vid hyresförhållande med en privat fastighetsägare kan även mervärdeskatt behöva erläggas.

Alternativet att någon annan uppför, äger och förvaltar en ny brandstation bedöms som mer kostnadskrävande än om kommunen eller kommunalförbundet uppför motsvarande byggnad. Byggherren eller hyresvärden har troligen ett vinstintresse som

också skall finansieras genom hyresintäkten. Även fastighetsskatten ska finansieras via hyran.

Uthyrning och annan upplåtelse av fastighet är enligt 3 kap. 2 § ML, med vissa undantag, en tjänst som är undantagen från skatteplikt. I mervärdesskattehänseende kan bristande konkurrensneutralitet uppkomma när det gäller verksamheter som bedrivs i förhyrda respektive i egna lokaler. I syfte att undanröja nämnda skillnader har en möjlighet införts för fastighetsägare att begära s.k. frivillig skattskyldighet för uthyrning av fastighet. Sådan skattskyldighet förutsätter dock att hyresgästen ska använda det förhyrda objektet stadigvarande i verksamhet som medför skattskyldighet enligt ML. Vid uthyrning till staten, kommuner och kommunalförbund behöver denna hyresgästs verksamhet inte vara av sådant slag att den medför skattskyldighet.

Kommunalförbundet förhyr för närvarande en brandstation där fastighetsägaren är frivilligt skattskyldig. Detta innebär att Räddningstjänsten betalar moms på hyran och kvittar denna i "Ludvikamomssystemet". Detta är inte så bra då "Ludvikamomssystemet" finansieras av kommuner och landsting genom avgifter.

Det kan ändå vara kostnadseffektivt om någon annan äger en lämplig lokal som kan anpassas till brandstation till en lägre kostnad än att bygga helt nytt. Då kan det vara lämpligt att ingå ett hyresförhållande istället för att bygga eget. Ett bra exempel på detta är den förhyrda brandstationen i Karlsborg.

För vissa investeringar i brandstationer finns det möjlighet att erhålla statsbidrag. Detta gäller främst om investeringen avser att säkerställa funktion vid kriser och höjd beredskap. Ett exempel på detta är installation av dieseldrivna reservkraftverk. Kommun och kommunalförbund har möjlighet att söka sådana bidrag däremot inte privata fastighetsägare. Räddningstjänsten Östra Skaraborg har investerat i en reservkraftsanläggning vid de förhyrda brandstationerna i Töreboda och Karlsborg och därvid erhållit statsbidrag med 50% av kostnaden. Anläggningarna är Räddningstjänsten Östra Skaraborg egendom och får om hyresavtalet upphör antingen demonteras eller överlåtas till hyresvärden.

Förvaltning

Av frågeställningen framgår att det är ägaren som också har ansvaret för att förvalta verksamhetslokalerna. Att ha ansvaret för att förvalta lokalerna innebär dock inte att det behöver göras i egen regi. Hela eller delar av förvaltningen kan upphandlas på entreprenad om så anses lämpligt och kostnadseffektivt.

Hittills har Räddningstjänsten Östra Skaraborg förvaltad ägda brandstationer i egen regi. Mycket av underhållsarbetet har utförts med egen personal samtidigt som entreprenader har upphandlats för större underhållsarbeten. I framtiden kommer en större del av underhållsarbetena att behöva upphandlas då Räddningstjänstens egna kompetens inom området kommer att minska till följd av förändrad personalrekrytering.

Tillgängliga medel för fastighetsunderhåll baseras på vad som fanns i de internhyror som tillämpades hos medlemskommunerna i samband med förbundsbyggnaden. Liksom hos kommunerna utgör en del av internhyran en gemensam pott för samtliga fastigheter och används efter de behov som uppstår. Detta har i praktiken inneburit att

underhållsarbeten har prioriterats mellan samtliga brandstationer och satsningar har gjorts ena året här och andra året där. Tillgängliga medel har således inte varit öronmärkta per brandstation.

För förhyrda brandstationer har fastighetsunderhållet skötts av fastighetsägaren. När olika behov har uppstått har dessa anmälts och löst i samråd mellan parterna. Hittills har inga åtgärder vidtagits som medfört behov av att omförhandla hyresnivån.

2. Ge förslag till principer för vem som äger anläggningstillgångar, hur tillgångarna anskaffas, finansieras och avyttras.

Anläggningstillgångar kan som tidigare nämnts indelas i två grupper, fastigheter och fordon/inventarier.

Fastigheter

Ägandet

Arbetsgruppen anser att fastigheter (brandstationer) ska ägas eller förhyras av kommunalförbundet. Se redovisningen och bakgrunden till nu gällande principer under Nulägesbeskrivning Fastigheter ovan.

Nybyggnation/uppförande

Behovet av en ny brandstation kan uppstå av flera skäl, exempelvis

- Brandstationen uppfyller inte längre kraven från verksamheten, för trånga, nya fordon ryms inte, arbetsmiljökrav uppfylls inte, det strategiska läget har försämrats till följd av kommunutvecklingen mm
- Verksamheten får ändrad omfattning och nya behov genom exempelvis ändrad lagstiftning.
- Byggnaden döms ut av ålderskäl, hållfasthet, säkerhet eller dylikt.
- Kommunen önskar tillgång till den strategiska marken befintlig brandstation upptar, främst i Skövde och Mariestad.
Om en kommun vill flytta en brandstation som ägs av kommunalförbundet får normalt förfarande för expropriation tillämpas, dvs förhandling mellan parterna.

Arbetsgruppen föreslår att den kommun vari brandstationen skall byggas upp för den nya brandstationen. Kommunen är byggherre då det bedöms att kommunen har kompetens för detta medan kommunalförbundet saknar kompetensen.

Alternativet att någon annan upp för och därefter hyr ut lokaler till Räddningstjänsten har övervägts. Arbetsgruppen bedömer att det blir betydligt dyrare att låta annan upp föra en ny brandstation och att av denna fastighetsägare förhyra lokalerna. Fördyringarna återfinns främst i fastighetsbeskattningen och i vinstintresset som kommer att påverka hyresnivån. Arbetsgruppen avstyrker därför detta alternativ.

Alternativet att förhyra en lämplig lokal som kan anpassas till brandstation kan, som tidigare nämnts, vara lämpligt om det kan ske till en lägre kostnad än att bygga nytt.

Brandstationer måste utformas utifrån de behov som finns i kommunalförbundet, vilka i huvudsak sammanfaller med de behov som finns för den räddningsstyrka som finns på orten.

Vid heltidsstationerna i Skövde och Mariestad finns därutöver behov för gemensamma funktioner såsom drift och underhåll, administration, ledning och förebyggande verksamhet.

Inventarier såsom larmutrustning, kommunikation, verkstadsutrustningar (kompressorer, tvättmaskiner mm) ingår inte i byggnaden utan utgör inventarier som bör finansieras direkt av kommunalförbundet.

Arbetsgruppens huvudalternativ innebär att brandstationen överläts efter färdigställandet till kommunalförbundet genom att uppförandekostnaden omvandlas till ett lån (skuldebrev). En amorteringsplan och räntesats fastställs som underlag för beräkning av kapitaltjänstkostnader. Erforderliga medel för fastighetsunderhåll bedöms för att tillsammans med kapitaltjänstkostnaderna ge en jämförbar kostnad med kallhyra för förhyrda lokaler.

Oavsett vilket alternativ som väljs för att uppföras/anskaffa en ny brandstation måste detta naturligtvis göras i nära samråd med den medlemskommun vari brandstationen skall uppföras/anskaffas då brandstationen vid ett utträde eller likvidation av förbundet ska övertas av kommunen.

Finansiering

Kostnaderna för att uppföra en brandstation bedöms till ca 25 000 kr/m². För en ny brandstation i Mariestad bedöms kostnaden till ca 60 mkr och i Skövde till ca 90 mkr.

Arbetsgruppens huvudalternativ innebär att kommunen som byggherre finansierar uppförandet genom lån och/eller eget kapital.

Om kommunalförbundet uppför en ny brandstation och ska finansiera den genom upptagande av lån måste erforderliga medel tillföras kommunalförbundet från medlemskommunerna för att täcka tillkommande kapitaltjänstkostnader, avskrivningar och ränta.

Kommunalförbundet får inte ta upp lån till högre belopp än 30 miljoner kronor utan förbundsmedlemmarnas godkännande enligt § 12 i förbundsordningen. Förhållandet innebär att finansiering av brandstationer även kommer att påverka möjligheten till finansiering av fordon och inventarier då den övre gränsen är uppnådd. Skuldebreven till medlemskommunerna bör inte betraktas som lån i denna bemärkelse.

Med alternativet att förhyra lokaler uppstår en kallhyra som ska finansieras med erforderliga driftmedel.

Avyttrande

Behovet av att avyttra en brandstation uppstår samtidigt som en ny behövs eller när någon medlemskommun väljer att träda ur förbundet eller förbundet begärs i likvidation.

För närvarande finns det, både inskrivet i förbundsordningens §13 och i avtal mellan medlemskommunerna och kommunalförbundet, reglerat att kommunen äger rätt att återköpa brandstationen till bokfört värde. Detta är rimligt och genomförbart för befintliga brandstationer som fördes in i kommunalförbundet från medlemskommunerna.

För nya brandstationer uppstår flera frågeställningar till hur och till vilket värde brandstationer skall överlåtas till medlemskommun vid utträde ur eller likvidation av förbundet. Detta beror främst på vilken modell som väljs för finansiering och kostnadsfördelning av investeringen. Dessa frågor behandlas ytterligare under punkten 3 nedan.

För hyrda brandstationer finns troligen möjligheten att överta hyreskontraktet eller alternativt lösa avtalet på den utträdande kommunens bekostnad.

Fordon/inventarier

Arbetsgruppen anser att investeringar i fordon/inventarier inte ska bedömas som större. Arbetsgruppen föreslår därför att dessa investeringar skall ske inom kommunalförbundets ansvar och finansieras av kommunalförbundet.

Arbetsgrupp föreslår därmed att alla fordon/inventarier ska anskaffas och ägas av kommunalförbundet.

Fordon/inventarier är anläggningstillgångar med begränsade avskrivningstider. Investeringarna görs löpande för att upprätthålla en god fordons- och materielstandard och är intimt förknippad med verksamheten. Fordon och materiel omflyttas löpande och av flera skäl inom hela organisationen.

De fordon/inventarier som övertogs vid förbundsbildningen är numera helt avskrivna och, i den mån de fortfarande finns kvar i verksamheten, i kommunalförbundets ägo.

Alla investeringar i fordon/inventarier som är gjorda efter 1999 är gjorda av kommunalförbundet och ägs därmed av kommunalförbundet.

Dessa anläggningstillgångar kan vid förändringar i kommunalförbundet relativt enkelt fördelas mellan parterna enligt reglerna i förbundsordningen.

3. Ge förslag till principer för kostnadsfördelning mellan medlemskommunerna vid större investeringar.

Med större investering avses här endast fastigheter. Fastigheter kan inte flyttas och fördelas vid en upplösning av kommunalförbundet.

Arbetsgruppen föreslår att den kommun vari brandstationen byggts tillför motsvarande medel som kapitaltjänst- och underhållskostnader utgör till medlemsavgiften. Medlemsavgiften delas upp i två delar, en för fastigheter och en för övriga kostnader.

Jämkning görs för lokaler som är avsedda för gemensamma behov enligt ovan. Befintlig brandstation återköps enligt gällande avtal. Det avtal som finns och den skrivning som finns i förbundsordningen om återköp av brandstation fortsätter att gälla även för den nya brandstationen. Detta är rimligt med beaktande av att kommunen genom ökad medlemsavgift stått för kapitaltjänstkostnaderna för den nya stationen. Eventuella inventarier får lösas in eller flyttas ut från brandstationen.

Om kapitaltjänstkostnaderna skall fördelas på annat sätt kan inte avtalen om återköp leva kvar. För att belysa detta ges ett litet exempel nedan.

En ny brandstation byggs i Skövde till en kostnad av 90 mkr. Avskrivningstiden sätts till 33 år. Kostnaderna fördelas enligt gällande fördelningsnyckel i förbundsordningen. Efter 22 år upplöses förbundet.

Skövde kommun har genom sitt medlemsbidrag varit med och finansierat investeringen med 37,39 % under 22 år. Under dessa år har 60 mkr skrivits av. Skövdes andel av denna kostnad är ca 22 mkr och övriga medlemskommuners andel 38 mkr. Restvärdet är lika med bokfört värde, dvs 30 mkr. Skövde har när förbundet upplöses betalat 52 mkr för en brandstation som kostade 90 mkr att uppföra. De övriga medlemskommunerna har i dagsläget ingen rätt att återkräva någon del av den kostnad de stått för.

Exemplet vill visa att det uppstår en stor orättvisa vid detta alternativ till fördelning av kostnaderna i samband med utträde ur eller upplösning av förbundet.

Om bokfört värde inte ska användas vid ett eventuellt återköp/avyttring av brandstationen uppstår stora problem att bedöma värdet på denna specialbyggnad.

Om kommunalförbundet i framtiden skulle utökas med fler kommuner uppstår med arbetsgruppens förslag inget behov av att köpa in sig i fastigheter. Förslaget ger inga höga inträdeskostnader för Räddningstjänsten Östra Skaraborg eller tillkommande kommuner.

Arbetsgruppen föreslår att kommunalförbundet ska ansvara för samtliga driftkostnader inom ramen för sin driftbudget.

4. Ge förslag till principer för internhyror om behov finns.

Arbetsgruppen föreslår att för av medlemskommun förhyrda lokaler ska kallhyran utgöra den kostnad som skall separeras från dagens medlemsbidrag och utgöra den kommunens fastighetskostnad.

Genom denna konstruktion är det ointressant vilken hyresnivå som medlemskommunen väljer eftersom kommunen själv får tillföra erforderliga medel till medlemsbidraget.

Kostnadsläget för lokaler är olika i våra medlemskommuner och det är därför svårt att hitta någon gemensam hyresnivå.

För av annan förhyrd lokal är det resultatet av hyresförhandlingar som blir gällande för medlemskommunens fastighetskostnad. Kostnaderna innefattar då även fastighetsskatt och eventuellt mervärdeskatt. Vid tecknande av nya hyresavtal är det viktigt med ett samråd med medlemskommunen om hyresnivån. Eventuellt bör ett godkännande ges från medlemskommunen innan hyreskontraktet tecknas. Motivet för detta är att medlemskommunen vid ett utträde ur eller likvidation av kommunalförbundet kommer att överta hyreskontraktet för brandstationen.

5. Ge förslag till andra principer som är nödvändiga för möjliggöra investeringar i fastigheter (ny-/till-/ombyggnad av brandstationer).

Finns förhoppningsvis inga andra principer än de som angivits ovan.

6. Om behov finns ge förslag till revidering av förbundsordningen.

Arbetsgruppen föreslår att nuvarande fördelningsnyckel endast skall användas för verksamhetskostnader. Med verksamhetskostnader avses alla kostnader utöver kapitaltjänst- och underhållskostnader för ägda fastigheter och kallhyror för förhyrda lokaler.

Kapitaltjänst- och underhållskostnader för ägda fastigheter och kallhyror för förhyrda lokaler regleras genom separat bestämmelse i förbundsordningen. Kostnaderna regleras med respektive medlemskommun för de fastigheter och lokaler som finns inom respektive medlemskommunen. Kostnaderna justeras årligen utifrån faktiska kostnader för följande:

- Avtal om lån (skuldebrev), amortering och räntesats för nybyggda brandstationer. Skuldebrev för befintliga brandstationer bibehålls. Kostnader för fastighetsunderhåll som motsvarar vad som ingår i ett hyreskontrakt tillförs. Återköpsavtal enligt nuvarande modell och skrivning i § 13 i förbundsordningen kvarstår.
- Befintliga hyreskontrakt mellan kommunalförbundet och medlemskommun gäller och behålls.
- Hyreskontrakt, nya och befintliga, med annan än medlemskommun skall godkännas av medlemskommunen.
- Begränsningen att kommunalförbundet inte får ta upp lån till högre belopp än 30 miljoner kronor ses över. Beloppet har inte ändrats sedan 1999. Arbetsgruppen föreslår att gränsen höjs till 60 mkr fördelad med hälften på fastigheter och hälften på fordon/inventarier.